

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES IETEIKUMS

Nr. 119/07/COL

(2007. gada 16. aprīlis)

par dioksīnu, dioksīnu tipa polihlorbifenilu (PCB) un no dioksīniem atšķirīga tipa polihlorbifenilu (PCB) fona līmeņu uzraudzību pārtikas produktos

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE,

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Ekonomikas zonas līgumu (turpmāk tekstā – “EEZ līgums”), jo īpaši tā 109. pantu un 1. protokolu,

ŅEMOT VĒRĀ Līgumu starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidošanu, jo īpaši 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 1. protokolu,

ŅEMOT VĒRĀ tiesību aktu, kas minēts EEZ līguma II pielikuma XII nodaļas 54. zn. punktā –

Komisijas 2001. gada 8. marta Regula (EK) Nr. 466/200, ar ko nosaka atsevišķu piesārņotāju maksimālos pieļaujamos līmeņus pārtikas produktos ⁽¹⁾,

kas grozīts un pielāgots EEZ līgumam ar tā 1. protokolu,

ŅEMOT VĒRĀ tiesību aktu, kas minēts EEZ līguma II pielikuma XII nodaļas 54. zc. punktā –

Komisijas 2002. gada 26. jūlija Direktīva 2002/69/EK, ar ko nosaka paraugu ņemšanas metodes un analīzes metodes dioksīnu koncentrācijas oficiālajai kontrolei un dioksīniem līdzīgu PCB kvantitatīvai noteikšanai pārtikas produktos ⁽²⁾,

kas grozīts un pielāgots EEZ līgumam ar tā 1. protokolu,

ŅEMOT VĒRĀ EBTA Uzraudzības iestādes 2007. gada 27. februāra Lēmumu 37/07/COL, ar kuru atbildīgajam kolēģijas loceklim uzdod pieņemt ieteikumu, ja ieteikuma projekts saskan ar EBTA Pārtikas komitejas (EFC) atzinumu,

Komisijas Regulā (EK) Nr. 466/2001 ir noteikti dioksīnu, dioksīnu summas un dioksīnu tipa polihlorbifenilu (PCB) maksimālie līmeņi pārtikas produktos,

Eiropas Ekonomiskajā zonā ir jārada ticami dati par dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlorbifenilu klātbūtni iespējami plašā pārtikas produktu klāstā, lai iegūtu pilnīgu informāciju par laika tendencēm attiecībā uz šo vielu fona klātbūtni pārtikas produktos,

EBTA Uzraudzības iestādes 2006. gada 11. maija Ieteikumā Nr. 144/06/COL par dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlorbifenilu klātbūtnes samazināšanu dzīvnieku barībā un pārtikas produktos EBTA valstīs tiek ieteikts veikt izlases veida uzraudzību attiecībā uz dioksīnu, dioksīnu tipa polihlorbifenilu un, ja iespējams, no dioksīniem atšķirīga tipa polihlorbifenilu pārtikas produktos saskaņā ar Komisijas Rekomendāciju 2004/705/EK ⁽³⁾,

Ieteikumā 2004/705/EK dalībvalstīm ieteikts minimālais analīzējamo paraugu ņemšanas biežums gadā dažādām pārtikas kategorijām, kā arī formāts, kādā paziņojami uzraudzības rezultāti par dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa PCB fona klātbūtni pārtikā,

Ir lietderīgi grozīt pašreizējo uzraudzības programmu, kas paredzēta Ieteikumā 2004/705/EK, ņemot vērā gūto pieredzi, un ka EEZ EBTA valstīs piedalās dioksīnu, dioksīnu tipa PCB un no dioksīniem atšķirīga tipa polihlorbifenilu klātbūtnes pārtikā izmeklēšanā.

Ir svarīgi, ka saskaņā ar šo ieteikumu iegūtie dati regulāri tiktu iesniegti EBTA Uzraudzības iestādei un, ka saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas līguma protokola 2. panta 1. punktu EBTA Uzraudzības iestāde nodod tālāk šo informāciju Eiropas Komisijai, kura nodrošinās šo datu apkopošanai vienotā datubāzē. Datiem, kas pēdējos gados iegūti, izmantojot analīzes metodi, un, kas atbilst Komisijas Direktīvas 2002/69/EK prasībām, ir jābūt pieejamiem.

Šajā ieteikumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi EBTA Pārtikas komiteja, kas palīdz EBTA Uzraudzības iestādei,

⁽¹⁾ OV L 77, 16.3.2001., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 209, 6.8.2002., 5. lpp.

⁽³⁾ OV L 321, 22.10.2004., 45. lpp.

AR ŠO IESAKA EBTA VALSTĪM:

1. No 2007. gada līdz 2008. gada 31. decembrim veikt dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlorbifenilu fona klātbūtnes uzraudzību pārtikas produktos, izmantojot analizējamo paraugu ņemšanas ieteikto biežumu gadā, kā paredzēts I pielikumā.
2. Ja iespējams, veikt arī no dioksīniem atšķirīga tipa polihlorbifenilu analīzi, izmantojot tos pašus paraugus.
3. Regulāri sniegt EBTA Uzraudzības iestādei uzraudzības datus, ietverot informāciju un noformējot to, kā paredzēts II pielikumā to apkopošanai vienā datu bāzē. Ieteicams iesniegt arī tādus pēdējo gadu datus, kas iegūti, izmantojot analīzes

metodi saskaņā ar Direktīvas 2002/69/EK prasībām un kas atspoguļo fona līmeņus.

4. Atsauces uz Ieteikumu 2004/705/EK EBTA Uzraudzības iestādes 2006. gada 11. maija Ieteikumu 144/06/COL jāsaprot kā atsauces uz šo ieteikumu.

Briselē, 2007. gada 16. aprīlī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā —

Kristján Andri STEFÁNSSON

Kolēģijas loceklis

Niels FENGER

direktors

I PIELIKUMS

Tabula. Pārskats par ieteikto analizējamo pārtikas paraugu minimālo skaitu gadā. Paraugu sadale ir veikta, ņemot vērā attiecīgās valsts ražošanu. Īpaša uzmanība ir pievērsta tādiem pārtikas produktiem, kam prognozējamās ievērojamas dioksīnu, furānu un dioksīnu tipa polihlorbifenilu fona līmeņa svārstības. Minētais īpaši attiecas uz zivīm.

Produkts, tai skaitā atvasināti produkti	Akvakultūra (*)	Savvaļā nozvejotas zivis (**)	Gaļa (***)	Piens (****)	Olas (*****)	Citi (*****)	Kopā
Paraugu skaits							
Norvēģija							
Īslande							

Piezīmes par tabulu

Skaitļi, kas norādīti tabulā, ir minimālie lielumi. EEZ EBTA valstis tiek aicinātas nodrošināt lielāku skaitu paraugus.

(*) *Akvakultūra*: Akvakultūras paraugi jādala proporcionāli ražošanai pēc zivju sugām.

(**) *Savvaļā nozvejotas zivis*: Savvaļā nozvejotas zivis jādala proporcionāli nozvejai pēc zivju sugām. Īpaša uzmanība jāpievērš savvaļā nozvejotiem zušiem.

(***) *Gaļa*: Papildus liellopu, cūku, mājputnu un aitū gaļai un gaļas produktiem ievērojams paraugu skaits jāņem arī no zirgu gaļas, ziemeļbrīžu gaļas, kazu gaļas, trušu gaļas, un savvaļas medījamo dzīvnieku gaļas.

(****) *Piens*: Liela daļa piena paraugu jāņem no lauku piena (galvenokārt no govju piena). Papildus govju pienam ieteicams ņemt arī dažus citus piena un piena produktu paraugus (kazas piens u.c.).

(***** *Olas*: Īpaša uzmanība jāpievērš brīvās turēšanas apstākļos dētām vistu olām un jāņem paraugi arī no pīļu, zosu un fazānu olām.

(***** *Citi*: Šajā kategorijā īpaša uzmanība jāpievērš:

- uztura bagātinātājiem (īpaši tiem, kuru pamatā ir zivju eļļa),
- zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētai pārtikai,
- tādu reģionu izcelsmes pārtikas produktiem, kuros, piemēram, klimata apstākļu dēļ izraisītu plūdu rezultātā ir notikušas pārmaiņas ražošanas apstākļos, kas, iespējams, varētu ietekmēt dioksīnu vai dioksīnu tipa PCB koncentrāciju reģiona pārtikas produktos.

II PIELIKUMS

A. Paskaidrojumi attiecībā uz formu, kāda jāpiemēro analītiskajiem rezultātiem par dioksīniem, furāniem un dioksīnu tipa polihlorbifeniliem un citiem polihlorbifeniliem pārtikā.**1. Vispārīga informācija par analizētajiem paraugiem**

Parauga kods: parauga identifikācijas kods.

Valsts: dalībvalsts nosaukums, kurā veikta uzraudzība.

Gads: gads, kad veikta kontrole.

Produkts: analizētās pārtikas vienība – sniegt pēc iespējas sīku aprakstu par analizētajām pārtikas produktu vienībām.

Tirdzniecības posms: vieta, kurā tika ņemts produkts (paraugs).

Audi: analizētā produkta daļa.

Rezultātu izteiksme: rezultāti jāizsaka pēc principa, kas izmantots, nosakot maksimālos pieļaujamos līmeņus. Ja tiek analizēti no dioksīniem atšķirīga tipa polihlorbifenili, koncentrācijas līmeņus ļoti ieteicams izteikt pēc tā paša principa.

Paraugu ņemšanas veids: paraugu ņemšana izlases veidā – var ziņot arī mērķveida ņemto paraugu analītiskos rezultātus, bet šajā gadījumā ir skaidri jānorāda, ka paraugu ņemšana bijusi vērsta uz mērķi un ne vienmēr nodrošina normālu fona līmeņu atspoguļojumu.

Apakšparaugu skaits: ja analizētais paraugs ir kopparaugs, jānorāda apakšparaugu (individu) skaits. Ja analītiskais rezultāts balstās tikai uz vienu paraugu, jānorāda skaitlis 1. Nemot vērā, ka apakšparaugu skaits kopparaugā paraugā var būt mainīgs, lūdzu, šo skaitu norādīt katram paraugam atsevišķi.

Ražošanas metode: standarta/organiskā (sniegt pēc iespējas sīku informāciju).

Platība: ciktāl atbilstoši, apvidus vai rajons, kurā tika ņemts paraugs, ja iespējams, norādot, vai šī vieta attiecas uz lauku apvidu, pilsētas teritoriju, rūpniecības zonu, ostu, atklātu jūru u.c. Piemēram, *Brielse – pilsētas teritorija, Vidusjūra – atklāta jūra*. Īpaši svarīgi ir skaidri norādīt vietu tajos gadījumos, kad ņemts plūdu skartos reģionos ražotas pārtikas paraugs.

Tauku saturs (%): tauku satura procents paraugā.

Mitruma saturs (%): mitruma satura procents paraugā (ja pieejams).

2. Vispārīga informācija par izmantoto analīzes metodi

Analīzes metode: atsauce uz izmantoto metodi.

Akreditācijas statuss: precizēt, vai izmantotā analītiskā metode ir vai nav akreditēta.

Nenoteiktība: Izšķiršanas robeža analītiskajai metodei raksturīgais neprecizitātes procents.

Lipīdu ekstrakcijas metode: norādīt izmantoto lipīdu ekstrakcijas metodi, lai noteiktu tauku saturu paraugā.

3. Analītiskie rezultāti

Dioksīni, furāni, dioksīnu tipa polihlorbifenili: rezultāti par katru radniecīgo vielu ir jāizsaka ppt – pikogrami/gramu (pg/g).

No dioksīniem atšķirīga tipa polihlorbifenili: rezultāti par katru radniecīgo vielu ir jāizsaka ppb – nanogrami/gramu vai mikrogrami/kilogramu (ng/g vai µg/kg).

Kvantitatīvās noteikšanas robeža (LOQ): Kvantitatīvās noteikšanas robežlielums, kas izteikts pg/g (dioksīniem, furāniem un dioksīnu tipa PCB) vai µg/kg – ng/g (no dioksīniem atšķirīga tipa PCB).

Analizētajām noteiktajām vielām zem LOQ līmeņa (kvantitatīvās noteikšanas robeža), rezultātu ailītē jāieraksta $< LOQ$ (kur LOQ izteikts kā lielums).

Polihlorbifeniliem radniecīgām vielām, kas ir analizētas papildus PCB-6 un dioksīnu tipa polihlorbifeniliem, veidlapā jāpievieno šo polihlorbifeniliem radniecīgo vielu skaits. Piemēram, 31, 99, 110 utt. Ja paraugā analizēto radniecīgo vielu skaits pārsniedz iezīmēto rindu skaitu, vienkārši pievienojiet jaunu rindiņu veidlapas beigās.

4. Vispārīgas piezīmes par tabulu

— Ziņu sniegšana par atgūstamības rādītāju

Ziņas par atgūstamības rādītāju nav obligātas, ja atsevišķo radniecīgo vielu atgūstamības rādītājs iekļaujas 60–120 % robežās. Ja atgūstamības rādītājs dažām atsevišķām radniecīgām vielām neiekļaujas šajā diapazonā, ziņu sniegšana par atgūstamības rādītāju ir obligāta.

— Ziņu sniegšana par LOQ

Nav nepieciešama ziņu sniegšana par LOQ, bet rezultātu slejā jāsniedz ziņas par kvantitatīvi nenoteiktajām radniecīgajām vielām kā $< LOQ$ (vērtība).

— Ziņu sniegšana par atsevišķu radniecīgu vielu TEQ vērtību

Atsevišķu radniecīgu vielu TEQ vērtību sleja nav obligāta.

III PIELIKUMS

B. Veidlapa ziņošanai par radniecīgām vielām specifiskiem analītiskiem rezultātiem attiecībā uz dioksīniem, furāniem, dioksīnu tipa un citiem polihlorbifeniliem radniecīgām vielām barībā

Valsts	
Gads	
Ražojums	
Tirdzniecības posms	
Audi	
Rezultātu izteikšana	
Paraugu ņemšanas veids	
Parauga Nr.	
Ražošanas metode	
Apgabals	
Apakšparaugu skaits	
Tauku saturs (%)	
Mitruma saturs (%)	

Piezīmes
Informācija par: Analīzes metode: Akreditācijas statuss: Neprecizitāte (lēmuma robežas vai uzticamības intervāls): Izmantotā lipīdu ekstrakcijas metode:

1	Dioksīni un furāni (ng/kg)	Radniecīgās vielas	TEF	LOQ (skat. piezīmes)	Reģenerācija (%) (skat. piezīmes)	Rezultāti	TEQ (skat. piezīmes)
		2,3,7,8-TCDD	1				
		1,2,3,7,8-PeCDD	1				
		1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1				
		1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1				
		1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01				
		OCDD	0,0001				
		2,3,7,8-TCDF	0,1				
		1,2,3,7,8-PeCDF	0,05				
		2,3,4,7,8-PeCDF	0,5				
		1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1				
		2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01				
		1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01				
		OCDF	0,0001				

TEQ-PCDD/PCDF kopā	
Augšējā vērtība	
Vidējā vērtība	
Apakšējā vērtība	

2	Neorto PCB (pg/g)	PCB radniecīgās vielas	TEF	LOQ	Regenerācija (%) (skat. piezīmes)	Rezultāti	TEQ (skat. piezīmes)
		PCB-77	0,0001				
		PCB-81	0,0001				
		PCB-126	0,1				
		PCB-169	0,01				

3	Monorto PCB (pg/g)	PCB radniecīgās vielas	TEF	LOQ	Regenerācija (%) (skat. piezīmes)	Rezultāti	TEQ (skat. piezīmes)
		PCB-105	0,0001				
		PCB-114	0,0005				
		PCB-118	0,0001				
		PCB-123	0,0001				
		PCB-156	0,0005				
		PCB-157	0,0005				
		PCB-167	0,00001				
		PCB-189	0,0001				

TEQ-PCB kopā	
Augšējā vērtība	
Vidējā vērtība	
Apakšējā vērtība	

No dioksīniem atšķirīga tipa polihloridfenili

4	PCB-6 (6) (ug/kg vai ppb)	PCB radniecīgās vielas	LOQ	Rezultāti
Informācija par: Analīzes metode: Akreditācijas statuss: Neprecizitāte (lēmuma robežas vai uzticamības intervāls):		PCB-	28	
		PCB-	52	
		PCB-	101	
		PCB-	138	
		PCB-	153	
		PCB-	180	
		Kopā PCB-6	—	

[illegible]